

Platt och låg skatt skapar välstånd

Höga och progressiva skatter gör inte länder rika. Tvärtom är det låga och platta skatter som skapar välstånd. Det är Sverige ett bra exempel på. Det var några av budskapen när Free Market Road Show besökte Stockholm den 3 maj. Skattebetalarna bidrog med diskussionsunderlag i form av en rapport som nationalekonomen Krassen Stanchevs skrivit åt föreningen.

Flat-Rate Taxes on Income – Between Oblivion and Perspective. Det är titeln på Krassen Stanchevs rapport som presenterades vid ett seminarium i Stockholm om platt skatt med Företagarna som lokalvärd. Arrangör var Free Market Road Show (FMRS) tillsammans med Svensk Tidskrift.

FMRS är en europeisk organisation som genom konferenser och seminarier i framför allt Europa och USA sprider kunskap om olika aspekter av marknadsökonomi. Under april och maj genomfördes en turné i Europa. Arrangemanget i Stockholm var relativt välbesökt.

– Lokalen var nästan fullsatt. Det var positivt, säger Skattebetarnas chefekonom Erik Bengtzboe som deltog i en av två paneldiskussioner som hölls under rubriken *Flat Taxes – Just a smart idea or reality?*

Rapporten som Krassen Stanchev, till vardags forskare och lärare på universitetet i Sofia, skrivit och som publicerats av Skattebetalarna är dels en historisk exposé där platta skatter jämförs med högre och progressiva, dels en jämförelse i nutid mellan ett antal länder. Sverige är ett av länderna.

– Sverige har ett relativt platt skattesystem med ett stort och viktigt undantag och det är inkomstskatten. Att införa platt skatt även på inkomster skulle ge

oss flera fördelar. Det skulle ge ett enklare och rättvisare skattesystem där det skapas mer tillväxt, säger Erik Bengtzboe.

Ett viktigt konstaterande

i Stanchevs rapport är att progressiva och höga skatter inte är något bra recept för ett land som vill bli rikare. Alla rika länder som studerats, inklusive Sverige, hade platta och relativt låga inkomstskatter i kombination med stabila samhällsinstitutioner under de decennier de byggde upp sin välfärd. I de fall man infört progressiva skatter har de kommit först senare.

– Därför är det inte bra att Internationella valutafonden, IMF, och OECD just nu propagerar för att länder ska införa progressiva skattebaser. För fattiga länder kommer det bara innebära att de förblir fattiga, säger Erik Bengtzboe.

Bland de länder som infört platt skatt efter kommunismens fall och därefter utvecklats positivt finns Estland och Bulgarien. Ryssland har samtidigt övergivit platt skatt och av politiska skäl återinfört

Erik Bengtzboe

progressiva skatter, vilket inte gett staten större skatteinkomster.

Erik Bengtzboe hoppas att seminariet och rapporten ska få i gång eller väcka den politiska debatten om hur vi i Sverige kan skapa ett effektivare och mer rättvist skattesystem.

– Ja, det var ganska länge sedan den frågan fanns på den politiska agendan. Jag hoppas att rapporten som vi tagit fram kan bli ett bra underlag för konstruktiv debatt, säger Erik Bengtzboe.

”Att införa platt skatt även på inkomster skulle ge oss flera fördelar.”

Bland deltagarna på seminariet om platt skatt fanns från vänster: Mattias Svensson, ledarskribent på Svenska Dagbladet, Skattebetalarnas chefekonom Erik Bengtzboe och Patrick Krassén, skattepolitisk expert på Företagarna.

Krassen Stanchev från Sofias universitet presenterade sin och Skattebetalarnas färsk rapport *Flat-Rate Taxes on Income – Between Oblivion and Perspective*.

Saker att ha koll på inom pension

Frilagd premie för så kallade tiotagare sjunker kraftigt och skatten på pensionssparande i ISK fördubblas. Bland de positiva nyheterna på pensionsområdet märks att de förmånsbestämda pensionerna höjs med hela 10,84 procent och att inkomstpensionen höjdes med 3 procent i januari. Skattebetalarnas samarbetspartner Pensionex tycker att det är viktigt att ha koll på sin pension och erbjuder ett gratis samtal med tips och svar på frågor som en medlemsförmån.

Att få en helhetsbild av sin pension är viktigt, men inte alla gånger så lätt. Pengarna kommer från olika håll, reglerna ändras, nyheter introduceras och det finns ett antal val som ska göras.

De här delarna tycker pensionsspecialisten Thomas Söderström är värt att vara extra uppmärksam på 2023:

→ Frilagd premie för tiotagare (personer som tjänar mer än tio prisbasbelopp per år) sjönk under 2022 och har sjunkit ännu mer 2023. Många 55-plussare riskerar att hamna närmare noll i pensionsavsättning på framtida premier. Frilagd premie är arbetsgivarens eget alternativ till ITP 2.

– Jämför den premie du hade i december 2022 med den du hade i april 2023. Om den sjunkit mycket är det bra att stämma av med arbetsgivaren och sedan kontakta oss eller någon annan rådgivare, säger Thomas Söderström.

→ Skatten på ISK var i fjol 0,375 procent. I år är den 0,88 procent. På ett konto värt 1,5 miljoner ökar då skatten från 5 625 till 13 230 kronor.

– Sparande i bank kan ge 2,5 procent i ränta, men då betalar man å andra sidan 30 procent i vinstskatt. Där får man fundera på vad det finns för alternativ, säger Thomas Söderström.

→ Se över livslängdsantagandet för din tjänstepension. Byte till ett bolag som har tre år kortare livslängdsantagande kan ge flera tusen mer i pension varje månad.

– Och nu är det fri flytträtt på det mesta, säger Thomas Söderström.

→ Skriv en framtidsfullmakt – annars kan tingsrätten vid en olycka eller allvarlig sjukdom utse en för dig helt okänd person till god man eller förvaltare som ska sköta din ekonomi.

Men det finns även positiva nyheter att hålla koll på:

→ Vissa tjänstepensioner kan nu ändras efter fem års utbetalning. De kan till och med stoppas eller eventuellt flyttas till annan förvaltningsform.

→ Om du tillhör ett kollektivavtal utan flytträtt kan ändå försäkringsbolaget ha infört flytträtt. Värt att kolla upp!

→ De förmånsbestämda pensionerna räknas upp med 10,84 procent och inkomstpensionen höjdes med 3 procent vid årsskiftet.

– Pensionsplaneringen är viktig för att inte betala mer skatt än nödvändigt när man pensioneras. Där måste man ha koll på bottenplattans värde, vilka brytpunkter som gäller och en del annat. Tyvärr är det så komplicerat att de flesta behöver hjälp med att göra beräkningar. Även flytträtter är en djungel där många behöver hjälp, säger Thomas Söderström.

Pensionex erbjuder alla Skattebetalarnas medlemmar ett kostnadsfritt konsultationssamtal (värt 995 kronor) där man får tips och kan ställa frågor. Medlemmar som därefter väljer att gå vidare med en pensionsutredning med bland annat analys och åtgärdsplan erbjuds ett förmånligt pris.

– Normalt tar det 6–12 konsulttimmar i anspråk och vi håller kontakt med kunden i ett till ett och ett halvt år. Men vårt fasta pris gäller tills vi är i mål med en kund, säger Thomas Söderström.

Thomas Söderström